



Odgovor na izvješće stručne skupine "Bleiburg" u ime Saveznog ministarstva unutarnjih poslova (BMI)

Odgovoran za sadržaj:

Prof. Dipl.-Ing. Dr. techn. Josip Stjepandić
Oleanderweg 25
D-64625 Bensheim

koristeći doprinos

Franz Jordan
Goritschach 18
A-9132 Gallizien

Sadržaj

1. Prethodna napomena	3
2. Općenito	5
3. Sastav stručne skupine	6
4. Nerazumljiv izbor izvora	7
5. Netočan prikaz povijesne pozadine	9
6. Nedostatak obzira prema kolektivnoj svijesti, tradiciji i običajima Hrvata	14
7. Netočan prikaz činjenica o posljednjim komemoracijama	16
8. Netočno predstavljanje organizatora i sudionika	20
9. Nedostaje razmatranje obveza Republike Austrije prema Ženevskim konvencijama	22
10. Nedostatak procjene rizika od ugrožavanja javne sigurnosti i reda	23
11. Neuvažavanje pravnih posljedica zabrane komemoracije i ustaljene prakse Europskog suda za ljudska prava	31
12. Zaključak	32
Bilješke o autoru	33

1. Prethodna napomena

Nakon što je krajem studenog 2021. bilo objavljeno izvješće stručne skupine "Bleiburg", koje su supotpisala tri sveučilišna profesora i privatna docentica, od Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u dijaspori i domovini (HAZUDD) bila je zatražena recenzija. Nakon što je izvješće prevedeno, znanstvenici i teolozi odbili su se pozabaviti izvješćem zbog njegovih očitih nedostataka. Ovu ocjenu dijele i brojni visoki crkveni predstavnici u Hrvatskoj, ali i brojni katolički svećenici u Austriji.¹ Također su bile velike kritike na račun stručnog izvješća od strane austrijskih udruga.²

Na mnogim mjestima izraženo je očekivanje da će Savezno ministarstvo unutarnjih poslova, kao naručitelj, povući izvješće nakon konzultacija s hrvatskim vlastima.

To očekivanje potaknuto je tijekom Dana dijaloga u Bleiburgu (08.-10.10.2021.), kada su, suprotno prvotnoj najavi³, pobornici komemoracije Franz Jordan iz KHD-a i svećenik dr. Tomislav Markić, dobili dovoljno vremena za iznošenje mišljenja⁴.

Naprotiv, budući da najave i novinski članci upućuju na zaoštavanje, a da nije sklopljen bilateralni sporazum⁵, kakav Republika Austrija ima s drugim državama, a izvješće je sada slobodno dostupno, bilo bi vrijeme da se odgovori u najmanjem obliku.

Kao zamjena za sažetak, ovdje se poziva na priopćenje za javnost Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beču iz svibnja 2019. u kojem stoji:

„Povodom najaktuelnijih rasprava o komemoraciji na Loibaškom polju, Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Beču želi izraziti duboko žaljenje što je komemoracija u austrijskoj javnosti prikazuje kao „fašistička veselica“, „najveći nacistički skup u EU“, „miting desnih ekstremista“ ili „ustaško druženje“.

Bolnom uvredom smatramo ovu grubu generalizaciju u medijskom izvještavanju, koja dovodi do povezivanja današnje Hrvatske i njezinih ljudi u vezi s oživljavanjem fašističkih ideja. Jednostavno je pogrešno brojnu rodbinu žrtava te predstavnike vlasti i crkve koji su se okupili u Loibacher Feldu označavati fašistima i desničarskim ekstremistima, na temelju nekoliko izoliranih incidenata koji se nedvojbeno moraju najoštrije osuditi. Jer upravo se to desetljećima činilo u komunističkom režimu: ubojstvo desetaka tisuća vojnika i civila, koji su ubijeni bez prava na suđenje, izručenih na milost i nemilost Titovoj vojsci, prikrivano je ili zataškano godinama i svi glasovi koji su podsjećali na ove zločine, bili su ušutkivani. Stoga smo činjenicu da je ova komemoracija bila moguća u Austriji u novije vrijeme shvatili kao demokratski napredak u odnosu na ranija vremena i kao takvu je cijenili. Za Hrvate je Bleiburško polje simbol masakra i mučenja, simbol kršenja svih ljudskih prava. Da se ovdje slavi fašizam je nečuvena insinuacija koja dovodi do iskrivljene slike o Hrvatskoj i hrvatskoj naciji. Izjave poput one da bi komemoracija u Loibaškom polju, u kojoj sudjeluju brojni vjernici, narušila ugled Katoličke crkve te da je to "politička instrumentalizacija" i "dio

¹ Dr. Tomislav Markić, voditelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu: „Većina stranica je ispod razine“.

² Franz Jordan, dopredsjednik Koruške Domovinske Službe (KHD): „U stručnom izvješću o Bleiburgu Ministarstva unutarnjih poslova povodom komemoracije na Bleiburgu (Loibaškom polju) naveliko se citira radikalnu antifa skupinu "No Ustascha/AK gegen Bleiburg/Konsens" što zahtijeva propitivanje. Političari su pokušali poduzeti mjere protiv komemoracije hrvatskim žrtvama na temelju ovog tzv. mišljenja vještaka, koji nažalost nikada nisu sudjelovali na zadušnici u Loibaškom polju, a šute o paušalnom sumnjičenju da se radi o fašističkom i ustaškom susretu.“ https://www.meinbezirk.at/voelkermarkt/c-regionauten-community/franz-jordankhdfuers-kroatische-opfergedenkenlasst-sie-erinnernhintermaenner-der-diffarmierungen-gegen-das-gedenkenihm-video_a5252776

³ Austrijsko-hrvatska radna skupina podnijela je ukupno 15 prijedloga referata, od kojih su samo 3 prihvaćena.

⁴ Rasprava Franza Jordana, dopredsjednika KHD, https://www.youtube.com/watch?v=1cMVZM__qbc

⁵ Gordan Grlić Radman, hrvatski ministar vanjskih i europskih poslova, odgovorio je 19. ožujka 2022. na zahtjev potpisnika da razgovori s ministrom Schallenbergom još traju.

političko-nacionalnih obreda", pridonose krivoj predodžbi. Željeli bismo odlučno odbiti sve ove insinuacije i grube optužbe i hitno pozvati na suzdržanost od ovakvih jednostranih i neodrživih optužbi, ne samo u interesu Hrvata u Hrvatskoj nego i Hrvata koji žive u Austriji.”

Naime, izvješće ima ozbiljne znanstvene nedostatke, sadržajno je izrazito proturječno, pogrdnog tona kako za sudionike zadušnice, tako i za neposredne svjedoke, te se posljedično dolazi do pogrešnih zaključaka.

Zbog lažnih navoda i znanstvenih nedostataka, izvješće je obmanjujuće za širu javnost, potpuno nedostojno da bude izvješće Saveznog ministarstva unutarnjih poslova Republike Austrije te se stoga u bitnim dijelovima mora odbaciti. Zadatak bi potom trebao biti dodijeljen novoformiranoj stručnoj skupini.

Dolje potpisani vidi temelj za osnovna razmišljanja o komemoraciji žrtvama u Rezoluciji Europskog parlamenta o važnosti europske povijesne svijesti za budućnost Europe 2819 (RSP)⁶. Ova rezolucija JEDNAKO osuđuje sve totalitarne režime (nacionalsocijalizam, fašizam, komunizam) koji su obilježili povijest Europe u 20. stoljeću. U slučaju Hrvatske, to uključuje: fašistički velikosrpski režim u Kraljevini Jugoslaviji, režim Ante Pavelića koji je ustoličio Mussolini i njime upravljao Hitler u NDH, te komunistički režim Josipa Broza Tita. Zločini svih režima JEDNAKO se osuđuju. **Samo spoznaja da je između 1918. i 1990. godine jedan za drugim totalitarni režim vojnom silom nasrnuo na hrvatski narod može pomoći u razumijevanju egzistencijalne ugroze u kojoj se hrvatski narod nalazio i potrebe spomena na one pokojne koji su desetljećima bili prešućivani.**

S druge strane, primjetno je da se u izvješću na mnogim mjestima koristi komunistička terminologija poput “ultranacionalističko-fašistički”, “povijesni revizionist”, kao da u društvenoj i pravnoj znanosti ne postoje stručni pojmovi, te se vrlo, vrlo blago postupa s komunizmom. Ako bi bilo tako, teško je razumjeti zašto se ovakva komemoracija tolerira od strane institucija Republike Austrije već 70 godina.

⁶ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0021_DE.html

2. Općenito

Izvrješće otkriva brojne ozbiljne nedostatke koji se mogu podijeliti u sljedećih 9 skupina:

- Sastav stručne skupine;
- Nerazumljiv izbor izvora;
- Netočan prikaz povijesne pozadine;
- Nedostatak obzira prema kolektivnoj svijesti, tradiciji i običajima Hrvata;
- Netočan prikaz činjenica o posljednjim komemoracijama;
- Netočno predstavljanje organizatora i sudionika;
- Nedostatak razmatranja obveza Republike Austrije prema Ženevskim konvencijama;
- Nedostatak procjene rizika od ugrožavanja javne sigurnosti i reda;
- Neuvažavanje pravnih posljedica zabrane komemoracije i ustaljene prakse Europskog suda za ljudska prava.

Pojedinačne skupine nedostataka obrađene su u posebnim poglavljima u nastavku. Iz razloga prostora i vremena, istaknuti su najvažniji aspekti.

3. Sastav stručne skupine

U skupini stručnjaka uočljivo je da niti organizator, ni Katolička crkva u Hrvatskoj kao suorganizator, niti sudionici (hrvatski i austrijski), čak niti povremeno nisu bili zastupljeni. Čini se da je mišljenje Hrvata i njihovih austrijskih prijatelja nebitno. Hrvati u Gradišću već 500 godina žive kao zadovoljna i mirna manjina i mogli su dati svoj konstruktivan doprinos i ovoj temi.

Ako se kao mjerilo uzme međunarodna referentna baza podataka Scopus, onda je sudjelovanje Olivera Jensa Schmitta⁷ (12 unosa, bez ijednog rada o Hrvatskoj) vrlo upitno, o čemu će također biti riječi u sljedećem odjeljku.

Ljiljana Radonić⁸ iz Zavoda za kulturologiju i povijest kazališta (sic!) nema kvalifikacije iz hrvatske povijesti i etnologije. Razmatranje komemoracije sa stajališta povijesti kazališta može biti znanstveno produktivno, ali u praktičnom kontekstu mise zadušnice jednako je ruganju žrtvama.

Nitko od zastupljenih stručnjaka nikada nije objavio rad o povijesti, sociologiji ili etnologiji Hrvatske i Hrvata, niti napisao ili objavio suvremeni povijesni rad o žrtvama Bleiburga.

Drugim riječima: o specifičnostima Hrvatske i Hrvata najprije prosuđuju oni koji najprije moraju skupljati informacije, a provjerene stručnjake uopće nisu pitali.

S obzirom na presudu⁹ Višeg zemaljskog suda u Beču, postavlja se pitanje u kojoj se mjeri DÖW može smatrati potpuno nepristranim kako bi objektivno i uravnoteženo sudjelovao u složenim stvarima u vezi s Drugim svjetskim ratom, a posebno o prešućenim poratnim zločinima.

Prof.dr. Arnold Suppan, veleposlanici Michael Linhart i Dr. Rudolf Bogner, koji su dugo godina proveli u Zagrebu i Beogradu, te dr. Emil Brix mogli su dati veći doprinos od stručnjaka, koji niti ne poznaju bitne izvore.

⁷ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=38162613900>

⁸ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=26434534400&zone=>

⁹ https://www.ots.at/presseaussendung/OTS_19980730_OTS0133/gerichtsurteil-vorwurfe-gegen-doew-sind-werturteile-auf-sachverhaltsgrundlage.

4. Nerazumljiv izbor izvora

Nakon stvarnog izvješća navedeni su izvori literature na str. 106/107. Budući da autori ne daju nikakve podatke o kriterijima prema kojima su odabrani izvori, stječe se dojam da su slučajnost ili proizvoljnost mogli istisnuti znanstvenu skrb.

Posebno je uočljivo da se **standardni rad**¹⁰ **mag. Dr. Florian Thomas Rulitz-a** o tragediji u Bleiburgu i Viktringu, objavljen na 4 jezika, uopće ne spominje, bez obzira na brojne izvrsne međunarodne kritike, npr. od Austrijske akademije znanosti¹¹, gdje radi i jedan od članova stručne skupine. Budući da ovo djelo detaljno rekonstruira događaje u južnoj Koruškoj u svibnju 1945. uz mnoštvo izvornih dokumenata i iskaza očevidaca, bilo bi vrlo lako predstaviti povijesni tijek događaja kratkim sažetkom ove knjige (kao što je učinjeno u prethodno spomenutoj recenziji) u svrhu donošenja odluka¹²¹³.

Svakako bi bilo vrlo zanimljivo doznati kakvo su opravdanje stručnjaci dali za nerazmatranje ovog izvora koji se nalazi među prvim pogocima na temu "Bleiburg + Massacre" u svim tražilicama. To pak svjedoči o dvojbenim kvalifikacijama stručnjaka.

Upečatljivo je i da nisu uzeti u obzir niti radovi Hrvatskog instituta za povijest, vodeće javne ustanove za istraživanje hrvatske povijesti, kao ni rad Fakulteta hrvatskih studija u Zagrebu koji ima studijski centar posvećen na istraživanje Hrvata u inozemstvu.

Među njima su i imena Mario Jareb¹⁴, koji je već radio kao stručnjak za austrijske vlasti, Vladimir Geiger¹⁵, Nikica Barić¹⁶, Josip Jurčević¹⁷, Vladimir Šumanović¹⁸, Vlatka Vukelić¹⁹ i Wollfy Krašić²⁰, koji bi vjerojatno rado sudjelovali u izradi izvješća da su bili pozvani.

Druge historiografske studije izrađene u Austriji, poput disertacije²¹ Dragana Jurića, koja sveobuhvatno istražuje stanje i raspoloženje hrvatskih izbjeglica u Austriji u razdoblju 1945.-90., također nisu uzete u obzir.

¹⁰ Rulitz, Die Tragödie von Bleiburg und Viktring: Partisanengewalt in Kärnten am Beispiel der antikommunistischen Flüchtlinge im Mai 1945, Hermagoras Verlag, Klagenfurt, 2011.

¹¹ <https://www.hsozkult.de/publicationreview/id/reb-16795>

¹² „Rulitzova studija razbija povijesne mitove i suprotstavlja pomno istražene i po izvorima osigurane činjenice desetljećima šutnje i posljedičnoj propagandu šaputanjem o tome što se dogodilo kod Bleiburga i Viktringa u Austriji. Naposljetku, ali ne manje važno, činjenica da je već dostupno prošireno i dopunjeno drugo izdanje te hrvatski prijevod knjige dokazuje da je za tim bilo potrebe. Kao odgovor na objavu, koruško državno odvjetništvo pokrenulo je istragu o "zločinima protiv čovječnosti" - zločinu koji u Austriji ne zastarjeva. Realno, vjerojatno nije ništa više od simboličkog čina – ali: makar to.“

¹³ Zbog posebne važnosti ove studije, kasnije će se češće citirati, i to u njemačkom i drugom hrvatskom izdanju: Rulitz, Tragedija u Bleiburgu i Viktringu: Partizanski pokolj Austrijanaca, Hrvata i Slovenaca kod Bleiburga (Koruška) 1945., Naklada Benedikta, Velika Gorica, 2022.

¹⁴ Npr. Jareb, OD ŠAHOVNICE DO TROBOJNICE, Razvoj i uporaba hrvatskoga grba i zastave kroz stoljeća, Hrvatski svjetski kongres, Zagreb, 2021.

¹⁵ Npr. Geiger, Josip Broz Tito i ratni zločini: Bleiburg – Folksdojčeri, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2013.

¹⁶ Npr. Barić, Marijan, Raspad Jugoslavije i stvaranje Hrvatske države, AGM, Zagreb, 2020.

¹⁷ Npr. Jurčević, Bleiburg : Jugoslavenski poratni zločini nad Hrvatima, Synopsis BiH, Sarajevo, 2006.

¹⁸ Npr. Šumanović, Pitanje autentičnosti izvješća 8. dalmatinskog korpusa Generalštabu Jugoslavenske armije od 25. veljače 1945. o Mostarskoj operaciji, Časopis za suvremenu povijest, 50 (2018), 1; 143-161

¹⁹ Npr. Vukelić, Šumanović, Četničke postrojbe u službi Nezavisne Države Hrvatske, Školska knjiga, Zagreb, 2021.

²⁰ Npr. Krašić, Hrvatski pokret otpora – Hrvatske državotvorne organizacije i skupine 1945.-1966, AGM, Zagreb, 2019.

²¹ Jurić, Communio contra communismum : die Seelsorge für Kroatinnen und Kroaten in Österreich von 1945 bis zur Gegenwart, Dissertation Universität Graz, 2020.

Također je uočljivo da se nije vodilo računa ni o suvremenim radovima o partizanskim zločinima u Koruškoj²²²³. Iako se novine i internetski izvori revnosno citiraju, ne spominje se, na primjer, serijal novina *Kleine Zeitung* "Krvava granica" koji opisuje brojne prijevode jugoslavenskih postrojbi dugo nakon rata koji je užasn timer koruško pogranično područje s Jugoslavijom²⁴.

O hrvatskim običajima i tradiciji²⁵ ne navodi se niti jedan izvor. Postavlja se pitanje kako bi netko bez ikakvog znanja pozadine mogao protumačiti određene geste i radnje u crkvenoj procesiji.

Budući da je komemoracija u Loibaškom polju prvenstveno vjerski obred, prvo bi bilo važno opisati što se zapravo propovijedalo. Posljednja propovijed²⁶ biskupa Križića koja je dostupna na njemačkom jeziku nije uzeta u obzir.

Nakon što se nisu obazirali na navedene izvore, autori bi si trebali postaviti samokritično pitanje je li izvješće, koje se temelji samo na djelomičnim, često jednostranim informacijama, uopće ispunjava svoj nalog i svrhu te bi li kao takvo izdržalo provjeru od strane suda koji bi imao odlučiti o dopuštenosti moguće zabrane komemoracije u Loibaškom polju.

²² Npr. A. Elste, Koschat, Strohmaier, Opfer, Täter, Denunzianten. „Partisanenjustiz“ am Beispiel der Verschleppungen in Kärnten und der Steiermark im Mai/Juni 1945: Recht oder Rache? (Žrtve, počinitelji, doušnici. "Partizanska pravda" na primjeru deportacija u Koruškoj i Štajerskoj u svibnju/lipnju 1945.: pravda ili osveta?), Klagenfurt/Ljubljana/ Wien 2007.

²³ Npr. I. Pust, Titostern über Kärnten 1942–1945. Totgeschwiegene Tragödien (Titova zvijezda nad Koruškom 1942-1945. Prešućene tragedije), Klagenfurt, 1984.

²⁴ Npr. Rulitz, S. 297ff.

²⁵ Npr. N.N., Hrvatski običaji i druge tradicije, Mozaik knjiga, Zagreb, 2016.

²⁶ <https://ika.hkm.hr/hbk/76-jahrestag-der-bleiburger-tragodie-predigt-des-bischofs-krizic-in-udbina/>

5. Netočan prikaz povijesne pozadine

Ovo je najslabiji dio izvješća i treba ga u cijelosti odbaciti. Zvuči kao da su se autori obrazovali pretežno u jugoslavenskoj komunističkoj literaturi.

Kada je 1990. godine u Hrvatskoj bio uveden višestranački sustav, neki od bistrijih sveučilišnih profesora uvidjeli su trenutak i iskreno priznali da su do tada namjerno krivo predstavljali povijesnu znanost. Među tim samokritičnim nastavnicima bio je i Dušan Bilandžić, bivši partizan i visoki dužnosnik KPJ, koji je kao profesor povijesti na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu u jednom predavanju izjavio²⁷:

„Svu historiografsku i srodnu literaturu iz doba realnog socijalizma treba spaliti i započeti ispočetka.“

Čini se da autori stručnog izvješća nisu čuli za to, jer je njihov tekst prepun stereotipa iz vremena komunizma u Jugoslaviji. Sve u svemu, zvuči kao učenički esej iz srpske provincije za Titova života s fokusom na Balkan i Jugoslaviju, iako se ovdje radi isključivo o **hrvatskim žrtvama**.

Zemljopisno Hrvatska se nalazi u srednjoj Europi ili na Mediteranu. Hrvat se osjeća uvrijeđenim kad ga se veže za Balkan. Inače, planinski lanac u Bugarskoj bez ikakve veze s Hrvatskom zove se Balkan. Granice srednje Europe su tamo gdje su bile jugoistočne granice Austro-Ugarske 1918. godine. Nažalost, ovo opet pokazuje koliko je autor nekvalificiran za ovaj zadatak.

Iz neobjašnjivih razloga vraćamo se u 1939. godinu. Zašto se ne vratiti u 1931., kada je čak i Albert Einstein protestirao protiv bestijalnog progona Hrvata u Kraljevini Jugoslaviji²⁸? Ovaj primjer pokazuje da su Hrvati odbacili bilo kakvu Jugoslaviju kao terorističku državu i zašto su se nakon vojnog poraza 1945. godine u većem broju sklonili u najbližu stranu državu (austrijsku Korušku).

Zauzelo bi previše prostora da se ulazi u detalje o pogrešnom predstavljanju povijesnog razvoja. Navedena su samo 3 primjera krajnje nemarnog postupanja autora s povijesnim činjenicama.

Broj žrtava u NDH – posebno u sabirnim logorima

Na stranici 18 je sljedeća rečenica:

“Simbol genocidne politike NDH je koncentracijski logor Jasenovac u kojem je život izgubilo oko 90.000 ljudi. Pod terorom NDH na njenom teritoriju stradalo je oko 613.000 ljudi.”

Ovdje ima nekoliko netočnih tvrdnji.

Uzimajući rezultate popisa stanovništva²⁹ iz 1931. i 1948. za cijelu Jugoslaviju, vidi se da se broj Srba povećao za 14,7%, dok je broj Hrvata neznatno opao, iako je u sastav druge Jugoslavija dodano oko 200.000 Hrvata iz bivšeg talijanskog područja na Jadranu. Taj se demografski jaz može objasniti hrvatskim gubicima u i nakon Drugoga svjetskog rata od oko 600.000 ljudi. Američki povjesničar Rudolph Rummel došao je do sličnog zaključka kada je jugoslavenskog diktatora Tita stavio na deveto mjesto³⁰ najvećih svjetskih zločinaca 20. stoljeća. Ante Pavelića, kao diktatora NDH, nema na ovom popisu.

Iz ovoga proizlazi da ne može biti govora o genocidu nad Srbima u NDH, kako se tvrdi u izvješću. Dapače, trebalo bi ispitati jesu li srpske i jugoslavenske postrojbe počinile genocid nad Hrvatima, a da je Bleiburg jedan od najvažnijih poprišta? Pitanje je na koje povijesna znanost još nije dala adekvatan odgovor.

²⁷ Svjedokinja Nada Prkačin, trenutno novinarka LaudatoTV u Zagrebu.

²⁸ <https://www.nytimes.com/1931/05/06/archives/einstein-accuses-yugoslavian-rulers-in-savants-murder-charges-the.html>

²⁹ <https://www.hkv.hr/hrvatski-tjednik/26281-s-sterc-velikosrpska-statistika-stradanja-na-koljenima.html>

³⁰ Rummel, Death by Government, Transaction Publishers, New Brunswick, 2011, S. 8

Tragična sudbina Židova³¹ u NDH pokazuje kako ljudska kob može biti vrlo različita u relativno maloj skupini. Da je Pavelićev režim imao suštinski negativan stav prema progonu Židova može se vidjeti ne samo u von Hasselovom dnevničkom zapisu³² od 5. svibnja 1941., već i u kasnijem izvješću policijskog atašea Helmsa³³ od 18. travnja 1944. godine. Ipak, doneseni su rasni zakoni i započet progon Židova (oduzimanje građanskih prava i imovine, izolacija u getima i logorima, rušenje sinagoga, deportacije u logore Trećeg Reicha, pogubljenja) u NDH. Progon Židova bio je pojačan je u krajevima sa značajnim udjelom etničkih Nijemaca (npr. Osijek) ili od strane muslimanskog svećenstva (u današnjoj Bosni i Hercegovini)³⁴.

Od oko 39.500 Židova koji su živjeli u NDH u vrijeme kada je proglašena, preživjelo je samo oko 9.500. S jedne strane, to je tužni doprinos Pavelićevog režima holokaustu. S druge strane, niti u jednoj zemlji pod nacističkom vlašću nije bilo spašeno razmjerno toliko Židova kao u Hrvatskoj. Kao što je pokazala Dr. Esther Gitman³⁵ (Židovka porijeklom iz Sarajeva), većinu Židova (6.000) spasilo je katoličko svećenstvo predvođeno nadbiskupom Alojzijem Stepincem. No, svoj doprinos spašavanju dao je i vrh NDH, primjerice izdavanjem čak 2000 izlaznih viza³⁶. Gitman opisuje izuzetnu akciju spašavanja brata kasnijeg komunističkog dužnosnika Slavka Goldsteina, kojeg je mladi zagrebački ustaša doveo na sigurno u Tuzlu.³⁷ U zagrebačkoj ginekološkoj klinici Petrova, oko 400 metara od sjedišta Gestapoa, tijekom rata rođeno je 50-ak židovske djece koja su, prema proceduri dogovorenoj s nadbiskupom Stepincem, pro forma krštena u susjednoj crkvi u svrhu njihova spašavanja.³⁸ Židov Leo Braff iz Frankfurta više od 1000 dana bio je skrivan u KBC-u Sestara milosrdnica u Zagrebu.³⁹

Nažalost, stručnjaci se uopće ne bave pitanjem koliko je tih spasitelja Židova bilo među izbjeglicama na Loibaškom polju u svibnju 1945. godine.

Za logor Jasenovac navodi se da se broj žrtava kreće između 450 i 1,3 milijuna. Sam ovaj veliki raspon čini preporučljivim da se bude oprezan pri navođenju brojki. Zašto stručnjaci navode brojku od 90.000, ostaje njihova tajna, jer verifikacija bilo kojeg broja još nije poznata i ne može se provesti samo korištenjem trenutno dostupnih, vrlo proturječnih službenih izvora⁴⁰ bez daljnjeg istraživanja.

Javna ustanova spomen područje Jasenovac⁴¹, kojeg je Republika Hrvatska naslijedila iz Titove Jugoslavije, navodi 83.145 žrtava za logor, uključujući 13.116 Židova. U arhivu

³¹ E. Gitman: „When Courage Prevailed: The Rescue and Survival of Jews in the Independent State of Croatia 1941 – 1945“, Paragon House, St. Paul, 2011.

³² U. von Hassel, Die Hassell - Tagebücher 1938 - 1944. Aufzeichnungen vom Anderen Deutschland, Siedler Verlag, 1999, Eintrag vom 5. Mai 1941, S. 250: „Glaise Horstenau je rekao... o Hitleru, na primjer o židovskom pitanju u Hrvatskoj: Tamo su novi gospodari htjeli poduzeti akciju samo protiv novodoseljenih Židova, ali im je rekao da moraju poduzeti radikalne mjere jer domicilni ljudi imaju novac!“

³³ Bericht 441/44 Überblick über die Judenfrage in Kroatien: „...Poteškoće u konačnom rješavanju židovskog pitanja u Hrvatskoj uzrokuje i činjenica da je hrvatsko vodstvo u velikoj mjeri u židovskim rodnim vezama. Kako bi se eliminirao utjecaj židovstva na hrvatski javni, politički i gospodarski život, bilo bi potrebno uvjeriti vladu – ukazujući na opasnosti – da eliminira Židove koji su još uvijek na javnim pozicijama. Također treba potaknuti hrvatsku vladu da primijeni stroži standard prilikom dodjele počasnih arijevskih prava i da to pitanje ponovno detaljno ispita s strožeg stajališta...“, https://collections.arolsen-archives.org/de/archive/1-2-7-23_9062200

³⁴ Gitman, S. 13

³⁵ Gitman, S. 93ff

³⁶ Gitman, S. 44

³⁷ Gitman, S. 52

³⁸ Izvor: Marko Danon, židovski poduzetnik iz Zagreba

³⁹ Ibid.

⁴⁰ V. Geiger, Pitanje broja žrtava logora Jasenovac u hrvatskoj i srpskoj historiografiji, publicistici i javnosti nakon raspada SFR Jugoslavije – činjenice, kontroverze i manipulacije, Časopis za suvremenu povijest, Vol. 52 No. 2, 2020, S. 517-565.

⁴¹ <https://www.jusp-jasenovac.hr/Default.aspx?sid=6284>

Arolsen, popisu imena Židova ubijenih u koncentracijskom logoru Jasenovac⁴², nalazi se priopćenje Saveza židovskih općina u Jugoslaviji od 12. lipnja 1946. (potpis: Laura Reisinger), u kojem se nalazi svega 320 osoba, od kojih više od 60 nije umrlo nasilnom smrću. Da je popis žrtava JUSP Jasenovac potpuno nevjerodostojan, dokazano je u međuvremenu znanstvenim metodama matematičke statistike.⁴³ Sukladno tome, 89% od preko 83.000 unosa jednostavno nije vjerodostojno i moralo bi se dodatno provjeriti. Već godinama ovaj popis imena uključuje i osobe rođene 1969.⁴⁴ i 1975.⁴⁵ godine, a da se nitko ne trudi da ih provjeri ili ispravi.

Ali kontradikcije idu dalje. Čak je i tadašnji partizanski vođa Tito američkim novinarima s poštovanjem govorio o ustašama.⁴⁶ Bivši pripadnici Hrvatskih oružanih snaga (također i Hrvatska domovinska vojska), u čijem sastavu su bile ustaške postrojbe i domobranstvo, u Hrvatskoj su po mirovinskom zakonu izjednačeni s pripadnicima Jugoslavenske narodne armije, kao i njihove udovice, te također imaju pravo na mirovine iz državne riznice.⁴⁷ Netočna je i kritika natpisa na spomeniku u Loibaškom polju (str. 25, 70, 95, 103).

Spomenik⁴⁸ s gotovo identičnim natpisom stoji na zagrebačkom groblju Mirogoj: „Vječni spomen i slava poginulim i umrlim ovdje sahranjenim pripadnicima Hrvatske vojske 1941. – 1945. Uz nezaboravno sjećanje, jer s nama su!”

Gornji primjeri pokazuju da je diferenciran pogled neophodan. **Na svim stranama počinjeni su teški zločini.** Stoga nije dopustiv automatizam po kojem je svaki ustaša odmah bio zločinac. Kao i u svakom drugom slučaju, krivnja je individualna i ne može se izvesti samo iz članstva u skupini.

Ovaj kratki pregled činjenica također ukazuje na vrlo složene odnose koje je potrebno najprije istražiti s najvećom pažnjom. Nažalost, skupina stručnjaka nije uspjela dati dokaz za to.

Umjesto toga, ovaj aspekt jasno daje do znanja da su autori bili krajnje nemarni u bavljenju povijesnim činjenicama s kojima nisu bliski.

Hrvatski grb

Pojam grb u izvješću se pojavljuje 26 puta, kao da se kod komemoracija radi o izložbi grbova. Lako je uočiti namjeru autora da stvore izravnu vezu između tzv. povijesnog hrvatskog grba i nacizma, kako bi ovaj grb zabranili kao predmet zabrane po austrijskom Zakonu o simbolima. To je posve netočno.

Čak i kratka pretraga interneta dovela bi do brojnih članaka⁴⁹ koji prikazuju različite varijante hrvatskog grba sve do danas, uključujući i kako se kockasti grb s prvim bijelim poljem ponekad koristio u Titovoj Jugoslaviji.

Nakon prvih demokratskih izbora 1990. godine crvena zvijezda na zastavi Republike Hrvatske u početku je bila zamijenjena ovim grbom.⁵⁰ Potkraj 1990. godine određen je

⁴² https://collections.arolsen-archives.org/de/search/topic/1-1-15-1_8098501

⁴³ <https://ieeexplore.ieee.org/document/9306761>

⁴⁴ Herman Switzer, https://www.ushmm.org/online/hsv/person_view.php?PersonId=7570753

⁴⁵ Panto Đuričić, https://www.ushmm.org/online/hsv/person_view.php?PersonId=7566044

⁴⁶ New York Times, Tito, in interview, cites Nazi tactics, 15. Mai 1944: „...We are finding now that the German soldier is deteriorating as a fighter and is not what he used to be a year ago. By far the best soldier the enemy has is the ustashi (Yugoslav puppet troops). I think one Ustashi is two Germans against us. Chetniks definitely are bad soldiers.“

⁴⁷ Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, <https://www.mirovinsko.hr/hr/ostali/308>

⁴⁸ <https://www.braniteljski-portal.com/foto-biskup-ivan-sasko-na-mirogoju-sve-dok-se-ne-oznace-grobovi-i-imena-pokopanih-hrvatskih-vojnika-nase-drustvo-ne-priznaje-postojanje-ovih-ljudi>,

⁴⁹ Bsp. <https://portal.braniteljski-forum.com/blog/vijesti/profdrsc-mihovil-biocic-sto-zeli-novi-napad-na-hos-i-kako-na-to-treba-odgovoriti> (Prof. Dr. Sc. Mihovil Biočić: Was will ein neuer Angriff auf HOS und wie kann man darauf reagieren?)

⁵⁰ <https://www.dragovoljac.com/index.php/politika-i-drustvo/29309-sto-li-nam-je-danas-2022-godine-ostalo-od-one-nase-i-tudmanove-hrvatske>

sadašnji oblik grba s prvim crvenim poljem prigodom promjene Ustava. Crveno-bijelo-plava zastava sa starim grbom naziva se "povijesna zastava" ili "zastava hrvatskog naroda". Stoga je poveznica s nacizmom jednostavno nedopustiva. Umjesto toga, slika 22 (str. 79) stručnog izvješća prikazuje grbove mnogih zemalja iz kojih su dragovoljci regrutirani u Waffen SS. Ako bi se postupilo prema shvaćanju stručnjaka, onda bi se u Austriji morali zabraniti grbovi mnogih zemalja, uključujući i one koje su bile neutralne u Drugom svjetskom ratu (Švicarska, Švedska) ili su se čak borile protiv Trećeg Reicha (Velika Britanija) jer su se dobrovoljci iz ovih zemalja borili u službi Waffen SS-a.

Dok državne institucije prirodno nose grb RH, udruge u mnogim mjestima koriste tzv. povijesni grb (s prvim bijelim poljem), koji je u izvješću tako grubo oklevetan, kao ovdje u Podstrani kod Splita. Podstrana je poznata i po partizanskom otporu tijekom Drugog svjetskog rata.



Detaljan znanstveni prikaz povijesti hrvatskog grba nalazi se kod Marija Jareba¹⁴.

Dotični karirani uzorak⁵¹ službeno se koristi u Austriji. U ovom trenutku izvješće također ne daje odgovor kako se nezakonita uporaba istog simbola može pouzdano odvojiti od zakonite uporabe. Čini se da je i ovdje ideološka ambicija prevladala nad povijesnim činjenicama.

Žrtve na austrijskom tlu

Vrhunac pogrješnog prikaza činjenica može se naći na str. 50 i 98:

„...Broj žrtava koje su partizani protupravno ubili u svibnju 1945. je pretjeran i **tvrdi se da su u Bleiburgu ubijene hrvatske ustaše i pripadnici vojske NDH, tzv. domobrani, što ne odgovara povijesnim činjenicama...**“

„Unatoč stalnim tvrdnjama o suprotnom, Titovi partizani nisu ubijali ustaše i domobrane na Loibaškom polju kod Bleiburga, gdje su se u dvorcu vodili pregovori o predaji s britanskim saveznicima, već na brojnim drugim mjestima u marševima natrag u unutrašnjost Jugoslavije.“

⁵¹ Grb Marktgemeinde Reisenberg, <https://www.reisenberg.gv.at/>

Kako se u studiji dr. Rulitza može pročitati, među hrvatskim izbjeglicama na Loibaškom polju bilo je na tisuće mrtvih⁵². U studiji je navedeno 16 groblja u južnoj Koruškoj na kojima su pokapani Hrvati⁵³. Neke su žrtve teško osakaćene, na primjer 50 vojnika na župnom groblju Eberndorf, što ukazuje na „balkanske načine ubijanja“.⁵⁴ Ponekad su se izvodile obredne egzekucije u kojima su hrvatske žrtve morale kopati svoje grobove uz pratnju harmonikaša.⁵⁵ U drugom slučaju, ruke žrtava bile su uronjene u kipuću vodu („Janjičarska rukavica“).⁵⁶ Kako pokazuju i drugi austrijski izvori⁵⁷, na području Bleiburga bilo je dovoljno hrvatskih žrtava da se veća komemoracija čini sasvim primjerenom.

Ne samo da dolazi do izražaja krajnje nemarno postupanje autora s činjenicama, već se ponavlja lažna tvrdnja koju nijedan izvor nije dokazao, a što se može opovrgnuti jednostavnom pretragom na mreži. U tom se svjetlu lako može zamisliti zašto brojni javno dostupni primarni izvori (izvještaji o ekshumacijama, župni spisi i knjige umrlih) te standardno djelo, objavljeno na četiri jezika, Dr. Rulitza nije uvršteno u stručno izvješće unatoč izvrsnim recenzijama, među ostalima od strane istraživača fašizma Gottfrieda.⁵⁸ Stručnjaci su si to mogli jako olakšati posao te ispitati živuće onodobne svjedoke iz Donje Koruške i one koji tamo i danas njeguju hrvatske grobove.

Bivši visoki dužnosnik Komunističke partije Jugoslavije Đilas nedvosmisleno je svjedočio o tobožnjoj krivnji žrtava (što je za komemoraciju zapravo nevažno).⁵⁹

⁵² Razgovor sa onodobnim svjedokom Johannom Neuberschom transkribiran je u drugom hrvatskom izdanju: <https://www.youtube.com/watch?v=pfeMxZdOLqQ>

⁵³ Rulitz, Poglavlje Grobišta

⁵⁴ Rulitz, str. 213

⁵⁵ Rulitz, str. 231

⁵⁶ Rulitz, str. 214

⁵⁷ Dekan iz Bleiburga Ivan Olip, predgovor 2. hrvatskom izdanju knjige „Tragedija u Bleiburgu i Viktringu: Partizanski pokolj Austrijanaca, Hrvata i Slovenaca kod Bleiburga (Koruška) 1945“: „...Prvi grobovi izbjeglica nisu pronađeni samo oko Libušskog polja 1950-ih, već i na drugim mjestima i mjestima okupljanja izbjeglica u južnoj Koruškoj. U Koruškoj postoji nekoliko masovnih i pojedinačnih grobnica koje zajedno uključuju nekoliko stotina mrtvih izbjeglica iz Jugoslavije. Na primjer, masovna grobnica na groblju Gurnitz s 51 mrtvim i još 16 mrtvih s mladim ženama, na primjer, pokopana je na groblju Glainach. Na groblju Eisenkappel pokopana su 24 Hrvata, a u masovnoj grobnici u Loibachu 18 izbjeglica. Masovne grobnice u južnoj Koruškoj uglavnom imaju dvoznamenkaste brojeve, ali na grobljima postoje brojni pojedinačni grobovi, uključujući i one s mrtvima koji su poznati po imenu. Osim mrtvih jugoslavenskih izbjeglica u Koruškoj, ubijeno je 130 austrijskih civila, od kojih je većina nabacana u masovnoj grobnici Liescha/Leše u slovenskoj Mežiškoj dolini/Mießthalu...“

⁵⁸ Recenzija je u 2. hrvatskom izdanju knjige „Tragedija u Bleiburgu i Viktringu: Partizanski pokolj Austrijanaca, Hrvata i Slovenaca kod Bleiburga (Koruška) 1945 dodana u prilogu.

⁵⁹ Encounter, December 1979, str. 40, <https://www.unz.com/print/Encounter-1979dec-00010>: „...The great majority of the people the British forced back from Austria were simple peasants. They had no murders on their hands. They had not been Ustashis or Slovenian „Home Guards“. Their only crime was fear of Communism and the reputation of the communists. Their sole motivation to leaving the country was panic...“

6. Nedostatak obzira prema kolektivnoj svijesti, tradiciji i običajima Hrvata

U izvješću se pogrešno procjenjuje subjektivna percepcija sudionika komemoracije i gotovo u potpunosti zanemaruje kolektivna svijest rodbine žrtava rata u Hrvatskoj. Motivi sudionika, koji polaze na daleki put radi sudjelovanja u procesiji i potom misu zadušnici u ukupnom trajanju od najviše 2,5 sata, uopće se ne spominju. Stručnjaci svojim mišljenjima radije propisuju što bi trebali osjećati i misliti sudionici komemoracije na Loibaškom polju. To je zbog mnogo razloga neprihvatljivo. Nijedan stručnjak ne može vjerodostojno tvrditi da može pogledati u duše onih koji sudjeluju u komemoraciji.

Za većinu Hrvata pojam "Bleiburg" je sinonim za mjesto pogubljenja i samo zbog toga je vrijedan hodočašća. Gotovo da nema obitelji u hrvatskom narodu iz koje nije bilo člana među 700.000 ljudi⁶⁰ koji su tražeći zaštitu u svibnju 1945. pobjegli prema Austriji. Nažalost, ovakvi iskazi uopće se ne pojavljuju u stručnom izvješću.

Koliko je duboka trauma Bleiburga u kolektivnom sjećanju Hrvata pokazuje primjer mjesta Pirovca⁶¹ na Jadranu, gdje se Ulica Blajburških žrtava križa s Ulicom Stjepana Radića, hrvatskog političara, žrtve atentata u beogradskom saboru 1928. Nakon Radićeve smrti, široj javnosti postalo je jasno da je Jugoslavija zapravo instrument moći velikosrpske vladavine⁶².



Izvješće nigdje ne razmatra važnost vjerskih (ovdje: posebno katoličkih) obreda na otvorenom u hrvatskoj zajednici u domovini i inozemstvu, koji uključuju posebice procesiju (mimohod, ophodnja).

⁶⁰ Rulitz, str. 113

⁶¹ Općina Pirovac, www.pirovac.hr; <https://goo.gl/maps/uBPwdGPE4ZqKZpfx6>

⁶² Usp. i.o. H. Matković, Povijest Jugoslavije, Naklada Pavičić, Zagreb, 1998, str.165ff

Procesije kao dio hrvatske tradicije prakticiraju se u raznim svečanim prigodama, često u sklopu mjesnog slavlja („kerve“). Nakon stjecanja državne neovisnosti, učestalost ovakvih mimohoda značajno se povećala, čemu su uvelike zaslužne komemoracije žrtvama i proslave pobjede. Kao što slike iz Ukrajine ovih dana dominiraju javnim prostorom, tako je bilo u Hrvatskoj tijekom ratnih godina 1991.-95.

U gotovo svakoj povorci u Hrvatskoj uočava se zajednička karakteristika: brisanje granica između vjerskih, narodnih, političkih i vojnih simbola⁶³. Svatovi donose hrvatske zastave u crkvu kao i u matični ured kao izraz pripadnosti narodu. Ovom izrazu folkloru ne protive se ni matični ured ni crkva. To je uobičajeno i među Srbima.

Ukratko se može ustvrditi da **Hrvat voli pokazati ono čime se ponosi**.

Stoga je lako objasniti zašto se slika (str. 11.) generala Ante Gotovine, jednog od junaka⁶⁴ Domovinskog rata 1991.-95., nosi na komemoraciji žrtvama iz 1945. godine.

Nažalost, stručnjaci nisu ni pokušali protumačiti različite figure, značke i simbole koje su nosili sudionici komemoracije na Loibaškom polju.

Dapače, čini se da stručnjaci pate od jugoslavensko-komunističkih stereotipa prema kojima svaki izraz hrvatskog identiteta treba poistovjećivati s nacionalizmom i šovinizmom te se protiv njega treba boriti.

Hrvatska pravna znanost⁶⁵ jasno je klasificiralo događaje na Loibaškom polju u svibnju 1945.: „Teška kršenja međunarodnog prava u svibnju 1945. u Bleiburgu zajedno s izručenjima i marševima smrti koja su povezana s njima jedna su od najtežih i najtraumatičnijih epizoda u hrvatskoj povijesti.“

Hrvatska je samostalna članica EU i NATO-a. Više od 1,3 milijuna Austrijanaca svake godine posjeti Hrvatsku, a da nije poznat niti jedan značajan ksenofobični incident.

Također nije poznato da bi neki Austrijanac svjedočio "ultranacionalističko-fašističkom" događaju u Hrvatskoj, kao što je komemoracija na Loibaškom polju nazvana ne samo u stručnom izvješću nego i u rezoluciji austrijskog Parlamenta. Ovaj odabir riječi jasno daje do znanja da autori ni na koji način nisu dorasli izazovu takvog izvješća.

Nije poznato da austrijska policija ima spoznje o nekoj ustaškoj organizaciji u Austriji. Ugledu Republike Austrije ne služi ako se tisuće sudionika komemoracije, uključujući i one koji su kao djeca izbjegli smrt na Loibaškom polju, neprestano prozivaju i sumnjiče kao fašisti na eklatantan i očito neistinit način. To se odnosi i na ljude iz Koruške koji s razlogom sudjeluju na komemoraciji, jer su osobno pogođeni i znaju što se dogodilo, kao i tisuće pripadnika hrvatskog naroda u Austriji.

Čini se da je susretljiv odnos prema posjetiteljima iz susjednih zemalja dio austrijske tradicije. Ovakvu praksu treba primijeniti i na hodočasnike u Bleiburg.

⁶³ Tijekom Tijelovske procesije u Novskoj, na vrlo malom prostoru mogu se vidjeti Majka Božja, kardinal Štepinac te zastave Republike Hrvatske i hrvatskih postrojbi iz Domovinskog rata 1991.-95., <https://www.novska.in/vijesti/fotogalerija-tijelovo-blagdanska-procesija-kroz-grad#pid=5>

⁶⁴ Na zahtjev srpskog agresora i komunista u Hrvatskoj, Gotovina je bio prvo okrivljen, a potom i optužen na Međunarodnom sudu pravde za bivšu Jugoslaviju (ICTY). Nakon 3 godine skrivanja, uhvaćen je i izručen MKSJ-u. Nakon 7-godišnjeg postupka, konačno je bio oslobođen po svim točkama. Gotovina se smatra nacionalnim junakom zbog služenja vojnih zasluga, bespriješkornog držanja i javne spremnosti da se pomiri sa svojim bivšim neprijateljem. <https://www.icty.org/en/case/gotovina>

⁶⁵ Dominik Vuletić, Kaznenopravni i povijesni aspekti bleiburškog zločina, Pravnik : časopis za pravna i društvena pitanja, Vol. 41 No. 85, 2007, S. 125-150,

7. Netočan prikaz činjenica o posljednjim komemoracijama

Snimke austrijskih organa sigurnosti i Hrvatske televizije HTV, koje su besplatno dostupne na mrežnom portalu, mogle bi poslužiti za ocjenu komemoracije u nedavnoj prošlosti.

Iz nerazumljivih razloga, ovi izvori se ne citiraju, već se procjena vrši korištenjem raznih medija čija se objektivnost ne može provjeriti i stoga se ne bi trebala koristiti kao dokaz u upravnom postupku.

Ovaj postupak onda dovodi do lažne izjave kao na str. 38 o navodnoj "njemačkoj misu" kod ratnog spomenika u središtu Bleiburga:

„I ovdje su negirani ustaški zločini kada su ustaše i domobrani koje su partizani protupravno pobili proglašeni nevinim: ‚Žene, muškarci i djeca koji nisu na sebe navukli nikakvu krivnju‘.“

Stručnjaci ovdje potpuno zanemaruju Ženevske konvencije⁶⁶, članak 2: „Ratni zarobljenici su pod vlašću neprijateljske vlasti, ali ne i pod vlašću osoba ili postrojbi koje su ih zarobili. S njima se u svakom trenutku mora postupati humano, a posebno ih treba zaštititi od čina nasilja, uvreda i javne znatiželje. Zabranjena je osveta nad njima.“

Osim iznenađujućeg poricanja da su protuzakonito ubijeni nevini bez donošenja sudske presude, ovo je **lažni iskaz** na temelju nekoliko kriterija.

Bila je to molitva u kojoj su uz starokatoličkog župnika Ericha Ickelsheimera sudjelovala i 2 hrvatska svećenika. Molitva je snimljena iz oklopnog policijskog vozila. Franz Jordan čitao je zagovore.⁶⁷ Doslovce je rečeno:

„Zajedno sa starokatoličkim svećenicima i hrvatskim katoličkim svećenicima obilježavaju spomen na žene, muškarce i djecu koji nisu snosili nikakvu krivnju, ali je Bleiburg bio mjesto i stjecište nevjerojatno strašnog puta patnje u smrt.“

Daj Gospodine da nađemo način da i ubuduće crkveni predstavnici i predstavnici naše Koruške mogu sudjelovati u ovom obilježavanju.“

Nadalje, stručnjaci potpuno zanemaruju pretpostavku nevinosti: „U kaznenom postupku optuženi ili osumnjičeni se smatraju nevinim ili bez krivnje do pravomoćne presude. To vrijedi na sudu, ali i u javnosti.“⁶⁸

Čini se da nema izjave u korist žrtava koju autori izvješća ne bi izokrenuli kao "zamućivanje". U tom smislu, izvješće slijedi liniju s mješavinom laži, krivotvorenja i ocrnjivanja.

Članci iz njemačkog lista Frankfurter Rundschau također su citirani pet puta. Isprva je malo čudno da se vještačenje temelji na novinskim člancima jer se, kao što je poznato, teško može provjeriti njihova objektivnost. S druge strane, to su strane novine malog dosega s malo veze s Austrijom i Hrvatskom. Treći su bili napisi Danijela Majića, koji je na društvenim mrežama poznat po svojoj mržnji prema Hrvatima i Katoličkoj crkvi. Evo njegovih primjera tvitova o požaru u Notre Dameu i Hrvatskoj.

⁶⁶ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=bundesnormen&Gesetzesnummer=10000191>

⁶⁷ Privatna pismohrana Franz Jordan

⁶⁸ <https://www.oesterreich.gv.at/lexicon/U/Seite.991680.html>





Teško je razumjeti da se taj izvor uopće uzima u obzir.

Mrežna stranica no-ustasa.at, koju vodi Klub slovenskih studenata u Beču, citira se na 6 mjesta.

Prije svega, nejasno je zašto su se studentski uradi, koji su po definiciji među početnicima, našli u stručnom izvješću.

S druge strane, radi se o ideološko-aktivističkim člancima anonimnih autora koji očito nisu sasvim uvjereni u ispravnost svojih tvrdnji te ne otkrivaju svoja imena.

Treće, postavlja se pitanje zašto studenti jedne nacionalne manjine u Austriji imaju toliki interes za događaj na koji dolaze sudionici druge nacionalnosti iz inozemstva, s kojim takvi studenti uopće ne mogu imati veze.

Austrijski su novinari očito dobro umreženi s ovom skupinom, što se može vidjeti iz objava na Facebooku i Twitteru.

To teško da je trebalo izmaći pozornosti stručnjaka. Stoga mnogi dijelovi izvješća ostavljaju dojam "istraživanja mladih" i dodatno narušavaju ionako nisku razinu izvješća.

Postoji je i još jedna **pogrješan iskaz**:

„Novinare su napali sudionici komemoracije: Danijela Majića iz Frankfurter Rundschau pljunuo je i psovao ekstremno desni TV voditelj Velimir Bujanec, nakon čega su Bujančevi obožavatelji pokušali udariti Majića, kojeg je policija potom odvela na sigurno.“

Očevici⁶⁹ događaj opisuju drukčije: prilikom pokušaja ulaska na privatni posjed bez dozvole, Danijela Majića zaustavili su redari, nakon čega ih je izvrijeđao. Sudionici su potom pozvali policiju koja je Majića na kraju udaljila s privatnog posjeda..

Potom je dolje potpisani svjedočio pokušaju Majića da od M.K.⁷⁰ kao svjedoka dobije za njega povoljnu izjavu.

Naposljetku je Majić sjeo u službeni automobil ORF W - 54463G⁷¹.

Sumnjičenje na račun Hrvata austrijski mediji prihvaćaju nekritički i ostavljaju dojam da neki mediji slijede unaprijed definiranu političku liniju. Upozorenja^{72/73} na drukčiji slijed činjenica bila su neuspješna.

Prema stručnom izvješću, odlučujuće je tko je nazočio zadužnici, kao da je postojala kontrola ulaska s moralnom policijom. Ako nije bilo radnji koje remete javni red i sigurnost, onda bi one bile jednostavno izmišljene.

Nije poznato da se o karakteru bilo kojeg drugog događaja ocjenjuje na temelju raznolikosti motiva na majicama koje bi nosili sudionici.

⁶⁹ Franz Jordan i Mario Primorac spremni su na iskaz pred sudom.

⁷⁰ M.K. spreman je na iskaz pred sudom.

⁷¹ Foto vlasništvo potpisnika.

⁷² Privatna prijepiska potpisnika s Antoniom Gössinger, glavnom urednicom Kleinen Zeitung od 25.4.2018.

⁷³ Privatna prijepiska potpisnika s Fritzom Kimeswenger, glavnom urednikom Kronen Zeitung od 7.3.2020.

8. Netočno predstavljanje organizatora i sudionika

U poglavlju 3.1 pokušava se prikazati udrugu "Počasni blajburški vod" kao sumnjivu. To je nedopustivo utoliko što se ova udruga i njeni članovi mogu osvrnuti na desetljeća djelovanja koja - koliko je ovdje poznato - nikada nisu dovela do kaznenog postupka. Nakon rigoroznog ispitivanja od strane britanske okupacijske sile, njezini članovi⁷⁴ bili su priznati kao tražitelji azila i dobili su pravo na stalni boravak u Austriji.

S druge strane, u izvješću se ne spominje da su pripadnici Počasnog bleiburškog voda bili izloženi nekoliko atentata jugoslavenske tajne službe. U jednom takvom atentatu⁷⁵ u Klagenfurtu 17. veljače 1975. ubijen je Nikica Martinović (u sredini sl. 1, str. 33, ali s pogrešnim potpisom ispod slike, što opet pokazuje nebrigu autora) od strane jugoslavenske tajne policije.

Zanimljivo je da izvješće ne daje nikakve informacije o tome.

Nakon osamostaljenja Hrvatske, Počasni bleiburški vod primio je nove članove iz Hrvatske koji su dali veliki doprinos istrazi jugoslavenskih komunističkih zločina. Ovdje treba spomenuti imena Vice Vukojevića, bivšeg suca Ustavnog suda RH, i Bože Vukušića, koji pripadaju najužem vodstvu Počasnog bleiburškog voda.

Iako su Vukojević i Vukušić bili izloženi blaćenju od strane bivših pripadnika UDBE (Jugoslavenske državne sigurnosti), oni su značajno doprinijeli istrazi ubojstva prognanog Hrvata Stjepana Đurekovića u senzacionalnom procesu pred Višim zemaljskim sudom u Münchenu i na poseban način⁷⁶ bili pohvaljeni od strane suda.

Vukojević i Vukušić vode i udrugu "Hrvatski križni put"⁷⁷ s mrežnim portalom na kojem je pohranjena opsežna dokumentacija o djelatnicima bivše Jugoslavenske Državne sigurnosti. Ovu aktivnost čelnika Počasnog Bleiburškog vlaka u istraživanju komunističkih zločina u skladu s rezolucijom Europskog parlamenta o važnosti europske povijesne svijesti za budućnost Europe 2819 (RSP)⁷⁸, koja u Hrvatskoj nije samo po sebi razumljiva, oštro napadaju jugoslavenski komunistički krugovi. Sve u svemu, Vukojević i Vukušić dali su pionirski doprinos suočavanju s prošlošću, koja bi trebala dobiti priznanje i u Republici Austriji. Vukušić je poznat i po istraživanjima zločina⁷⁹ UDBE (Jugoslavenske državne sigurnosti).

Umjesto korištenja znanja takvih stručnjaka, izvješće se na raznim mjestima govori pogrdnim tonom o Počasnom blajburškom vodu, kao da je riječ o skupini kriminalaca s debelim dosjeom.

⁷⁴ Upis osobe Ilija Abramović, posljednjeg vlasnika zemljišta na Loibaškom polju, <https://collections.arolsen-archives.org/de/search/person/80551322?s=Ilija%20Abramovic&t=20469&p=1>

⁷⁵ Rulitz, Tragedija u Bleiburgu i Viktringu: Partizanski pokolj Austrijanaca, Hrvata i Slovenaca kod Bleiburga (Koruška) 1945., S. 244ff

⁷⁶ OLG München, AZ: Aktenzeichen: 6 St 005/05 (2), https://www.kwkd.org/wp-content/uploads/2010/12/Urteil-Oberlandesgericht-Muenchen_0.pdf, S. 75: „...Još jedan važan aspekt, koji govori o vjerodostojnosti svjedoka, Senat vidi i u neugodnostima, koje su oba svjedoka pretrpjela neposredno nakon davanja iskaza pred Senatom na prvoj glavnoj raspravi protiv optuženika u travnju 2006. godine. Svjedok Vu. ostao bez posla iz prozirnih razloga, svjedoku V. se izmišljenim kaznenim optužbama pokušao diskreditirati ugled hrvatskog ustavnog suca. Vremenska podudarnost oba događaja ubrzo nakon izjava svjedoka u Njemačkoj previše je očita da bi bila slučajna. Ljudima koji stoje iza Đurekovićevog ubojstva očito su izjave svjedoka bile toliko opasne da su htjele "kazniti" oba svjedoka za njihove iskaze i/ili ih staviti pod veliki pritisak kako bi spriječili daljnje izjave u istom smjeru na eventualnoj daljnjoj glavnoj raspravi. Međutim, obojicu svjedoka to nije impresionirala te su na aktualnoj glavnoj raspravi svoje iskaze ponovili i produbili....“

⁷⁷ <https://www.hrvkrizniput.com/>

⁷⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0021_DE.html

⁷⁹ Vukušić, Tajni rat UDBE protiv Hrvatskog iseljništva, 3. dopunjeno izdanje, Klub hrvatskih povratnika iz iseljništva, Zagreb 2001.

Naknadna kriminalizacija organizacije bez pravne osnove je i protuzakonita i nemoralna.⁸⁰ Ako se i u stručnom izvješću pravi razlika između ustaša i domobrana (vidi citate na str. 50. i 98.), zašto se komemoracija zove ustaško druženje? Je li se ikada ispitivalo tko je od sudionika pripadao ustaškim, a tko domobranskim krugovima?

Na više mjesta u stručnom izvješću općenito se govori o “ultranacionalističko-fašističkoj komemoraciji”. Ovo nedokazano ocrnjivanje sudionika ne vrijeđa samo organizatora i sudionike, već i zdrav razum. Ovo omalovažavanje sudionika, koje nije dokazano nikakvim dokazima, vrijeđa organizatora i sudionike.

Komemoracija se održava pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora. Na komemoraciji su, osim običnih sudionika, redovito sudjelovali crkveni i politički poglavari u Hrvatskoj, koji sjede u nadležnim tijelima u Rimu i Bruxellesu. Osim toga, događaju su prisustvovali brojni austrijski političari, poput Annelise Kitzmüller⁸¹ 2014. To joj nije naštetilo izboru za treću predsjednicu austrijskog Parlamenta 2017. godine od strane svih stranaka.

Misu zadušnicu na Loibaškom polju svake godine prenosila je HTV, hrvatska javna televizija. Snimke se mogu slobodno pogledati u bilo kojem trenutku. Autori izvješća nisu naveli koji su konkretni postupci tijekom komemoracije bili toliko protuzakoniti ili nemoralni da je cijeli događaj toliko proskribiran.

Naprotiv, autori na dva mjesta (str. 40 i str. 49) pokušavaju navesti sudjelovanje navodno sumnjivih osoba kao razlog za diskvalificiranje cijelog događaja. Čak i da su to htjeli, organizator bi (a) prekršio crkvena pravila zabranivši bilo kome ulazak na svetu misu i (b) morao poduzeti goleme administrativne i sigurnosne mjere kako bi izbacio neželjene sudionike.

Ako je BMI imao informacije o nezakonitom ponašanju i opasnosti po javni red i sigurnost od strane navedenih osoba, zašto te osobe nisu zaustavljene pri ulasku u Austriju i ulasku u spomen područje?

⁸⁰ <https://www.oesterreich.gv.at/lexicon/U/Seite.991680.html>

⁸¹ https://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20140519_OTS0195/fpoe-vertriebenensprecherin-kitzmueller-vor-10000-kroaten-am-bleiburger-feld

9. Nedostatak razmatranja obveza Republike Austrije prema Ženevskim konvencijama

Ženevske konvencije⁸² se uopće ne spominju u stručnom izvješću, iako je Republika Austrija jedna od ugovornih strana.

Kao rezultat toga, Republika Austrija se obvezala "poštivati, održavati i obilježavati grobna mjesta svih ovih osoba".

Cijelo izvješće u biti izostavlja postojanje takvih grobnih mjesta⁵² i predlaže premještanje komemoracije na neko drugo mjesto (str. 98 i dalje u izvješću).

Zabrana komemoracije na Loibaškom polju značila bi kolektivnu zabranu pristupa stratištu Gmanwiese.

U Hrvatskoj, s druge strane, postoji 5 njemačkih vojnih groblja (gdje su svoje posljednje počivalište našli i Austrijanci) s oko 10.000 grobnih mjesta i dodatnim mjestima za kasnije pokapanje⁸³. Ove grobnice su dobro održavane i uvijek dostupne za spomen događaj. Nije poznato da se ikad neka hrvatska institucija bavila postojanjem i komemoracijom mrtvih njemačkih vojnika u smislu ograničenja ili zabrane.

Naprotiv, austrijski sudionici obilježili su 150. obljetnicu pomorske bitke kod Lisse (Vis) uz aktivnu potporu Republike Hrvatske koja je za tu prigodu osigurala ratni brod⁸⁴.

Spremnost na reciprocitet od strane BMI u ovoj situaciji svakako bi bila više nego poželjna. Nažalost, i ovaj aspekt pokazuje koliko je skupina stručnjaka bila nemarna.

⁸² Dodatni protokol uz Ženevsku konvenciju od 12. kolovoza 1949. za zaštitu žrtava međunarodnih oružanih sukoba, članak 34. posmrtni ostaci, https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1982/1362_1362_1362/de

⁸³ <https://kriegsgraeberstaetten.volksbund.de/friedhof/zagreb-mirogoi>

⁸⁴ http://www.sk-steiermark.at/OESK_Zeitung/%C3%96SK%20Zeitung%202016%202%20Steiermarkteil%20homepage%20me.pdf

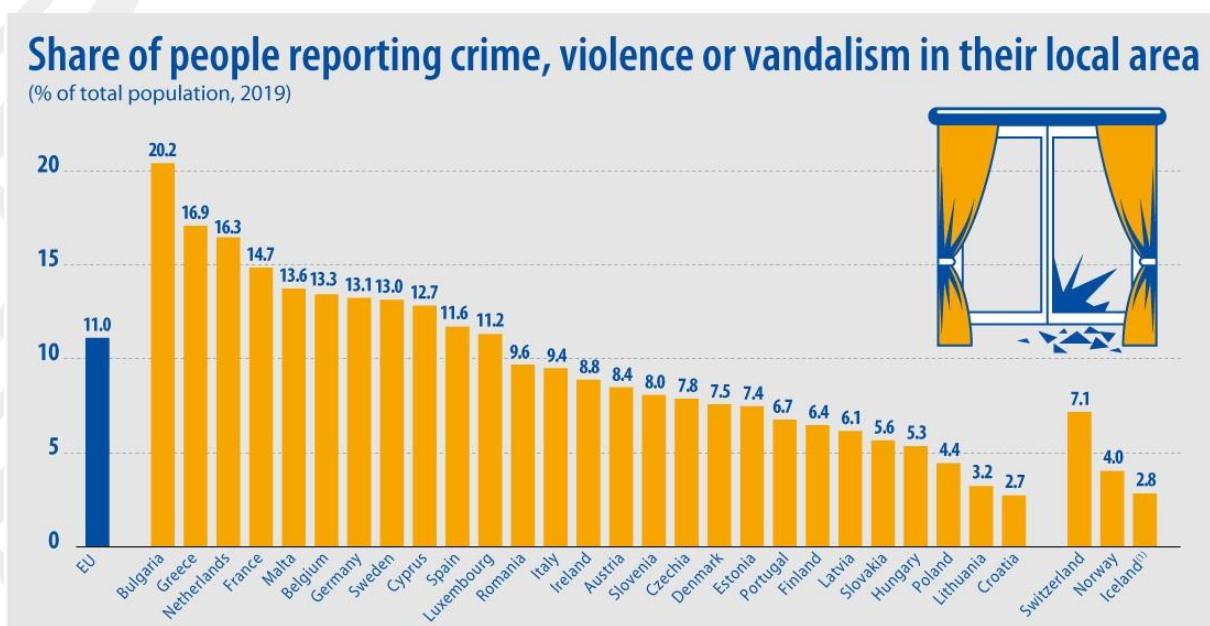
10. Nedostatak procjene rizika od ugrožavanja javne sigurnosti i reda

U vještačenju se ne spominje procjena opasnosti od ugrožavanja javne sigurnosti održavanjem komemoracije na Loibaškom polju, iako je teško povjerovati da ona nije načinjena.

To je tim više začuđujuće što postoje različiti izvori (EU, Njemačka, Slovenija) koji svjedoče o niskoj očekivanoj prijetnji sigurnosti od strane Hrvata u cjelini, a posebno u inozemstvu.

EU

Hrvatska je jedna od najsigurnijih zemalja u EU. Prema raznim istraživanjima i statistikama o javnoj sigurnosti i redu, Hrvatska je jedna od najboljih zemalja u EU i po nekim je kriterijima bolja od Austrije.



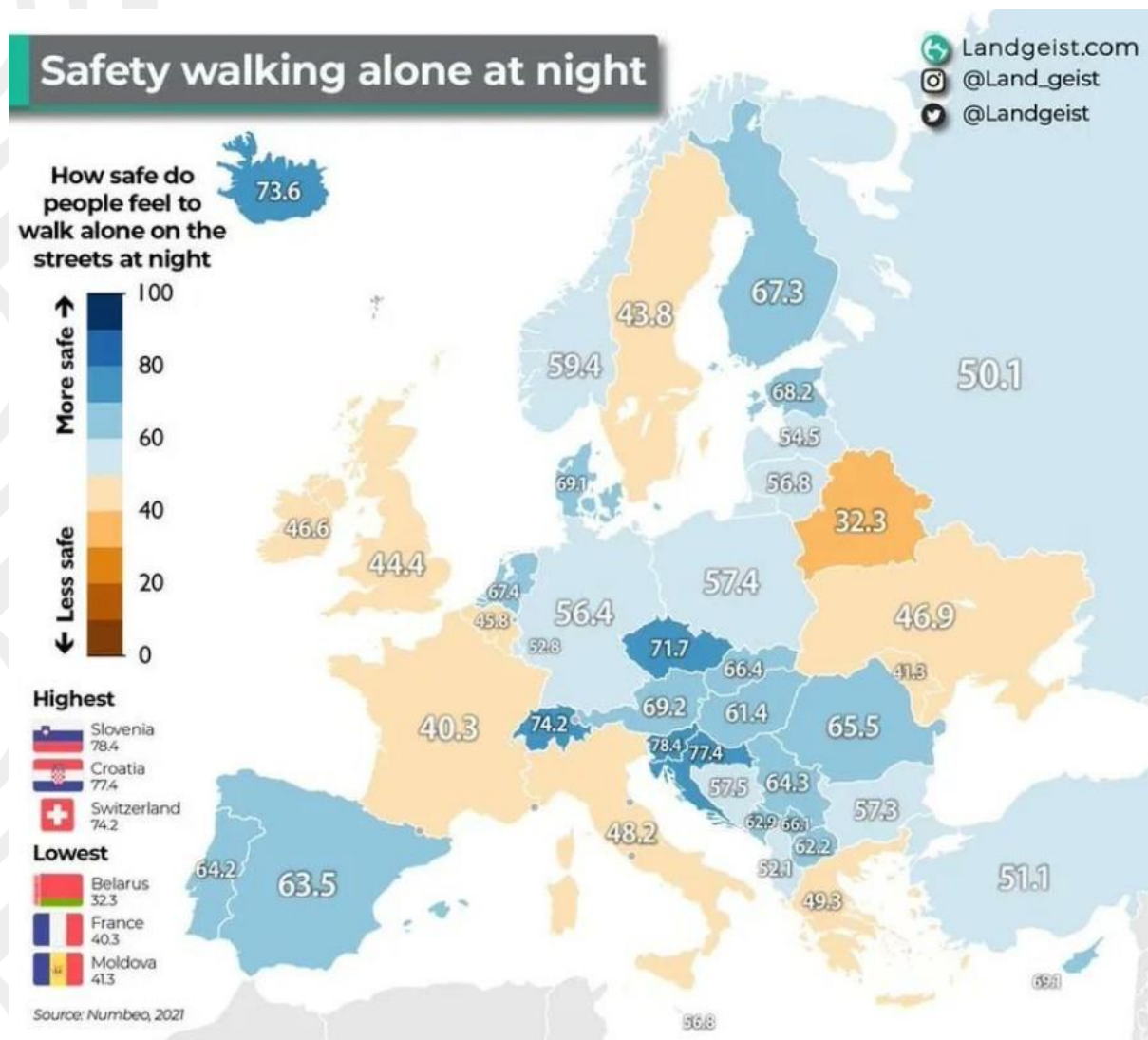
(1) Iceland: 2018 data

MOST SAFE COUNTRIES IN EUROPE



LEVEL OF TERROR THREAT ACROSS EUROPE

VERY LIKELY TERROR THREAT	LIKELY TERROR THREAT	TERROR CAN'T BE RULED OUT	
BELGIUM FRANCE GERMANY RUSSIA TURKEY UNITED KINGDOM	AUSTRIA AZERBAIJAN BOSNIA & HERZ. DENMARK ITALY KAZAKHSTAN KOSOVO MACEDONIA NETHERLANDS NORWAY SPAIN SWEDEN SWITZERLAND UKRAINE	ALBANIA ANDORRA ARMENIA BELARUS BULGARIA CROATIA CYPRUS CZECH REPUBLIC ESTONIA FINLAND GEORGIA GREECE HUNGARY ICELAND IRELAND	LATVIA LIECHTENSTEIN LITHUANIA LUXEMBOURG MALTA MOLDOVA MONACO MONTENEGRO POLAND PORTUGAL ROMANIA SAN MARINO SERBIA SLOVAKIA SLOVENIA



Prema Globalnoj rang listi inkluzivnosti⁸⁵ Sveučilišta Berkeley (SAD), koja kvantificira uključenost marginaliziranih skupina u društvo, Hrvatska je među najboljim zemljama na svijetu, odmah iza Austrije.

⁸⁵ https://belonging.berkeley.edu/sites/default/files/2019_inclusiveness_index.pdf?file=1&force=1

Global Inclusiveness Rankings 2019

COUNTRY NAME	RAW SCORE	SCALED SCORE	CATEGORY CHANGE	COUNTRY NAME	RAW SCORE	SCALED SCORE	CATEGORY CHANGE
Netherlands	1.4489	100.00	●	Belgium	0.5192	63.94	●
Sweden	0.9984	82.53	●	South Africa	0.5131	63.70	●
Norway	0.9508	80.68	●	Australia	0.5108	63.61	●
Portugal	0.7934	74.57	●	Argentina	0.4898	62.80	●
Ireland	0.7541	73.05	●	Albania	0.4771	62.30	●
United Kingdom	0.7447	72.69	●	Czech Republic	0.4683	61.96	●
Canada	0.6605	69.42	●	Dominican Republic	0.4599	61.64	●
Finland	0.6469	68.89	●	Lesotho	0.4367	60.74	●
Luxembourg	0.6144	67.63	+	France	0.4318	60.55	↑
Denmark	0.6127	67.56	●	Bolivia	0.4267	60.35	●
Germany	0.6038	67.22	●	Japan	0.4158	59.93	●
Austria	0.5492	65.10	●	Italy	0.4149	59.89	●
Croatia	0.5246	64.15	●	Lithuania	0.4034	59.45	↑
Estonia	0.3954	59.14	↓	Serbia	0.2329	52.83	●
Switzerland	0.3946	59.11	●	Honduras	0.2202	52.34	●
Fiji	0.3778	58.45	↓	Madagascar	0.2126	52.05	●
Slovenia	0.3569	57.64	●	Liberia	0.2081	51.87	●
Costa Rica	0.3400	56.99	●	Tanzania	0.1988	51.51	●
Mongolia	0.3224	56.30	●	Bosnia and Herzegovina	0.1775	50.69	●
Cyprus	0.3021	55.52	●	Djibouti	0.1667	50.27	+
Ghana	0.2950	55.24	●	Burkina Faso	0.1644	50.18	↑
Namibia	0.2516	53.56	●	Malawi	0.1562	49.86	●
Paraguay	0.2489	53.45	●	Senegal	0.1549	49.81	↑
Poland	0.2474	53.40	●	Sierra Leone	0.1429	49.34	↑↑
Ecuador	0.2438	53.26	●	Chile	0.1335	48.98	●
Uruguay	0.2398	53.10	●	Hungary	0.1332	48.97	↑

Legend (Change from 2018)	
●	No change
↓	Moved one category down
↓↓	Moved two categories down
↑	Moved one category up
↑↑	Moved two categories up
+	Added

Prema Globalnom indeksu mira⁸⁶, koji kvantificira miroljubivost u jednom društvu, Hrvatska je također među najboljim zemljama svijeta, u rangu s Njemačkom.

⁸⁶ <https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2021/06/GPI-2021-web-1.pdf>

RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE
1	Iceland	1.1	↔	29	Qatar	1.605	↑ 2	57	South Korea	1.877	↓ 12
2	New Zealand	1.253	↑ 1	30	Estonia	1.612	↔	58	Tanzania	1.892	↓ 9
3	Denmark	1.256	↑ 2	31	Spain	1.621	↑ 1	= 59	Malawi	1.909	↑ 6
4	Portugal	1.267	↓ 2	32	Italy	1.652	↓ 3	= 59	Moldova	1.909	↑ 4
5	Slovenia	1.315	↑ 5	33	United Kingdom	1.658	↑ 6	61	Cyprus	1.912	↓ 3
6	Austria	1.317	↓ 2	34	Taiwan	1.662	↔	62	Equatorial Guinea	1.915	↓ 9
7	Switzerland	1.323	↑ 2	35	Latvia	1.686	↔	63	Jordan	1.916	↑ 4
8	Ireland	1.326	↑ 3	36	Kuwait	1.688	↔	64	Panama	1.919	↓ 3
9	Czech Republic	1.329	↓ 1	37	Lithuania	1.689	↓ 6	65	Namibia	1.927	↓ 5
10	Canada	1.33	↓ 3	38	Ghana	1.715	↑ 2	66	Greece	1.932	↓ 10
11	Singapore	1.347	↓ 5	39	Costa Rica	1.735	↓ 1	67	Kazakhstan	1.936	↑ 1
12	Japan	1.373	↔	40	North Macedonia	1.744	↑ 11	68	Argentina	1.945	↑ 3
13	Finland	1.402	↔	41	Botswana	1.753	↑ 2	69	Eswatini	1.955	↑ 12
14	Norway	1.438	↑ 1	= 42	Indonesia	1.783	↑ 2	70	Madagascar	1.963	↔
15	Sweden	1.46	↔	= 42	Mongolia	1.783	↓ 1	71	Zambia	1.964	↓ 24
16	Australia	1.47	↓ 2	44	Serbia	1.797	↓ 3	72	Bosnia and Herzegovina	1.97	↑ 2
= 17	Croatia	1.48	↑ 6	45	Laos	1.809	↑ 3	73	Oman	1.982	↑ 2
= 17	Germany	1.48	↑ 1	46	Sierra Leone	1.813	↑ 10	74	Jamaica	1.992	↓ 1
19	Hungary	1.494	↑ 3	47	Uruguay	1.817	↓ 10	75	Paraguay	1.997	↑ 7
20	Belgium	1.496	↓ 3	48	Albania	1.824	↓ 2	= 76	Kyrgyz Republic	1.998	↑ 20
21	Netherlands	1.506	↓ 2	49	Chile	1.831	↑ 1	= 76	Liberia	1.998	↓ 17
22	Bhutan	1.51	↓ 2	50	Vietnam	1.835	↑ 19	78	Cambodia	2.008	↓ 7
23	Malaysia	1.515	↑ 1	51	Montenegro	1.847	↑ 3	79	Morocco	2.015	↑ 9
24	Poland	1.524	↑ 9	52	United Arab Emirates	1.848	↑ 12	= 80	Angola	2.017	↑ 7
25	Romania	1.53	↓ 4	53	The Gambia	1.853	↑ 13	= 80	Kosovo	2.017	↔
26	Slovakia	1.557	↔	54	Senegal	1.864	↑ 1	82	Dominican Republic	2.024	↓ 5
27	Bulgaria	1.577	↑ 1	55	France	1.868	↑ 7	83	Rwanda	2.028	↓ 4
28	Mauritius	1.592	↓ 3	56	Timor-Leste	1.873	↓ 4				

Njemačka

U SR Njemačkoj živi oko 400.000 Hrvata. Prema statistici Federalnog ureda kriminalističke policije, njihova stopa kriminala je neznatno viša od stope domaćeg stanovništva.

Land	Bevölk. am 31.12.2017	Ø 2017	Ø 2016	Ø 2015	Ø 2014	Ø 2013	Ø 2012	Bevölk. am 31.12.2011
Guinea-Bissau	1.435	41,96%	50,63%	54,83%	46,54%	36,97%	40,81%	324
Kongo, Republik	1.750	41,55%	45,03%	52,20%	53,13%	57,49%	61,49%	1.632
Algerien	19.845	39,83%	53,26%	63,67%	40,28%	25,50%	21,64%	13.350
Georgien	24.685	26,19%	28,39%	35,15%	30,67%	23,88%	17,87%	13.835
Gambia	16.455	25,47%	27,21%	32,92%	27,01%	21,73%	21,15%	3.336
Liberia	1.150	24,20%	25,24%	26,20%	26,39%	27,21%	25,24%	953
Mali	3.140	23,67%	27,95%	32,83%	31,02%	24,11%	14,17%	709
Guinea	14.375	23,19%	22,21%	25,79%	25,64%	22,26%	20,61%	3.668
Sudan	7.765	23,07%	18,84%	18,25%	18,18%	13,85%	13,10%	2.346
Senegal	4.995	19,74%	21,16%	21,02%	15,91%	13,11%	11,70%	2.317
Moldau	17.245	19,12%	19,67%	14,66%	8,79%	6,63%	6,68%	11.872
Albanien	48.705	19,04%	23,59%	29,53%	19,79%	21,84%	22,39%	10.293
Niger	1.210	18,02%	15,82%	17,67%	18,16%	16,04%	14,56%	821
Sierra Leone	4.395	16,84%	18,45%	19,33%	20,07%	18,63%	20,75%	2.479
Cote d'Ivoire	6.300	16,34%	14,04%	14,37%	16,22%	15,53%	15,62%	2.676
Libyen	14.805	16,28%	13,68%	11,33%	8,65%	7,83%	10,46%	4.880
Benin	2.930	16,08%	15,73%	15,72%	14,55%	16,11%	13,30%	1.678
Somalia	38.675	15,97%	19,61%	21,45%	19,02%	13,77%	15,32%	6.631
Marokko	75.620	15,14%	18,58%	16,46%	14,08%	10,87%	9,43%	63.037
Burkina Faso	2.115	14,47%	12,95%	11,56%	14,30%	11,54%	13,03%	1.254
Tunesien	34.140	14,08%	16,21%	18,49%	16,99%	14,29%	14,02%	23.610
Jamaika	1.385	14,00%	11,48%	13,38%	12,72%	12,34%	12,05%	1.246
Libanon	41.375	13,07%	15,04%	13,12%	14,04%	14,53%	15,23%	35.029
Nigeria	56.420	13,06%	14,12%	13,61%	13,58%	13,96%	14,11%	19.898
Armenien	26.830	11,57%	11,65%	12,51%	10,90%	10,36%	10,98%	10.963
Turkmenistan	1.925	11,56%	11,85%	13,19%	10,69%	8,05%	6,60%	1.334
Kamerun	22.320	10,26%	9,68%	11,14%	10,65%	9,58%	9,90%	15.346
Angola	5.350	10,03%	11,31%	11,20%	12,79%	12,42%	12,46%	6.196
Montenegro	21.410	10,00%	10,94%	10,95%	10,35%	9,91%	10,55%	15.212
Iran	102.760	9,81%	13,46%	8,38%	8,52%	8,80%	9,70%	53.920
Eritrea	66.665	9,78%	10,71%	12,20%	11,19%	7,19%	8,04%	7.567
Litauen	53.155	9,75%	11,24%	12,26%	12,53%	13,88%	14,62%	27.751
Afghanistan	251.640	9,37%	11,82%	9,70%	9,03%	8,90%	9,31%	56.563
Serbien	225.535	9,10%	10,71%	11,93%	10,92%	9,52%	9,19%	197.984
Rumänien	622.780	9,06%	10,86%	12,87%	15,15%	16,63%	17,74%	159.222
Mongolei	6.030	8,41%	10,50%	13,29%	8,97%	5,43%	6,59%	4.182
Ägypten	29.600	8,40%	9,18%	9,98%	9,03%	7,66%	6,83%	12.711
Ghana	33.900	8,25%	8,40%	8,38%	8,42%	8,24%	7,91%	22.063
Tschech. Rep.	59.975	8,25%	8,27%	8,76%	9,62%	10,49%	11,30%	38.060
Lettland	38.290	8,03%	8,91%	9,61%	10,65%	11,05%	12,56%	18.263
Staatenlos	24.650	7,87%	8,63%	9,75%	11,27%	11,87%	11,74%	13.445
Irak	237.365	7,85%	10,08%	7,80%	8,48%	9,05%	9,66%	82.438
Pakistan	73.000	7,79%	9,00%	7,40%	6,84%	6,44%	6,21%	31.842
Dominik. Rep.	6.440	7,63%	7,73%	8,20%	8,05%	8,36%	7,86%	6.148
Tadschikistan	5.360	7,58%	7,29%	8,66%	9,16%	8,80%	9,58%	981
Bulgarien	310.415	6,91%	8,03%	8,86%	10,14%	10,82%	12,48%	93.889
Syrien	698.950	6,23%	7,77%	5,92%	7,04%	9,36%	9,09%	32.878
Kosovo	208.505	5,97%	6,93%	8,52%	6,03%	5,87%	5,82%	136.937
Nichtdeutsche	10.623.940	5,80%	6,44%	6,44%	6,24%	6,10%	6,16%	6.930.896
Polen	866.855	5,37%	5,92%	6,29%	6,81%	7,02%	7,46%	468.481
Türkei	1.483.515	4,52%	4,66%	4,86%	5,13%	5,29%	5,47%	1.607.161
Russische Föd.	249.205	4,41%	4,37%	4,48%	4,76%	4,84%	4,60%	195.310
Italien	643.065	3,59%	3,79%	4,11%	4,18%	4,21%	4,30%	520.159
Ungarn	207.025	3,29%	3,54%	3,72%	3,92%	4,14%	4,42%	82.760
Griechenland	362.245	2,77%	2,97%	3,00%	3,16%	3,12%	3,24%	283.684
Kroatien	367.900	2,67%	2,74%	2,74%	2,84%	2,77%	2,91%	223.014
Deutschland	ca. 73.1M	1,88%	1,91%	1,98%	2,08%	2,11%	2,15%	73.985.506
Thailand	58.820	1,75%	1,77%	1,85%	2,15%	2,17%	2,25%	57.078
Nepal	6.990	1,70%	1,93%	2,26%	1,88%	2,14%	1,78%	3.614
Finnland	17.465	1,64%	1,51%	1,77%	1,51%	2,19%	1,97%	13.182
Philippinen	22.950	1,55%	1,63%	1,64%	1,52%	1,63%	1,47%	19.370
China	136.460	1,24%	1,30%	1,38%	1,38%	1,40%	1,52%	86.435
Malaysia	5.500	1,16%	1,21%	1,38%	1,59%	1,36%	1,24%	4.293
Singapur	2.220	0,96%	1,86%	1,26%	1,84%	0,29%	0,86%	1.593
Indonesien	18.610	0,90%	0,86%	1,14%	1,27%	1,03%	1,14%	12.620
Taiwan	7.620	0,87%	1,08%	1,20%	0,98%	1,71%	1,38%	5.075
Korea, Republik	34.420	0,85%	0,87%	0,91%	0,81%	0,79%	0,85%	24.669
Japan	36.600	0,40%	0,46%	0,46%	0,50%	0,38%	0,42%	31.403

Ipak, komunističke skupine posljednjih godina pokušavaju identificirati "nacionaliste i fašiste" u značajnom broju među Hrvatima koji mirno žive u SR Njemačkoj. Njihov rukopis nevjerojatno je sličan optužbama u stručnom izvješću BMI-a i sugerira prekograničnu, koordiniranu akciju prosrpskih, komunističkih krugova.

S druge strane, odgovor⁸⁷ njemačke savezne vlade na kratko pitanje zastupnice Martine Renner, dr. André Hahn, Gökay Akbulut, drugi zastupnici i parlamentarna skupina DIE LINKE. - Drucksache 19/3293 – Hrvatski nacionalisti i neofašisti u SR Njemačkoj ne ostavlja nijedno pitanje bez odgovora i treba Austrijsko ministarstvo unutarnjih poslova potaknuti na razmišljanje, jer mnogi sudionici komemoracije na Loibaškom polju dolaze iz Njemačke.

Slovenija

Nakon što je hrvatskom pjevaču bila izrečena zabrana nastupa u Mariboru, koju je ukinuo Upravni sud⁸⁸ Republike Slovenije i odbijanja lokalne vlasti predvođene komunistima da provede ovu presudu, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Slovenije, kao nadzorno tijelo, preuzelo je slučaj i nakon sveobuhvatne sigurnosne analize i prognoze uz pomoć informacija Interpola (također iz Austrije) lokalnoj vlasti je odlukom⁸⁹ naloženo da provede sudsku odluku.

Budući da su optužbe bile slične onima u svezi komemoraciji na Loibaškom polju ("veličanje ustaštva, poticanje na mržnju, nasilje i netrpeljivost prema etničkoj i nacionalnoj pripadnosti"), kriteriji za odlučivanje iz gore citirane odluke navedeni su kako slijedi:

Objektivni dokazi: Također je obavijestila lokalnu vlast da prema presudi Upravnog suda svoje nalaze i obrazloženje mora temeljiti na objektivnim dokazima koji se mogu uzeti u obzir u upravnom postupku (npr. odluke nadležnih tijela, pravni temelj itd.), a ne samo na novinskim člancima, televizijskim izvješćima i objavama na mrežnim portalima.

Razmjernost: Lokalna vlast treba poštivati načelo razmjernosti koje ne dopušta ograničavanje prava svih kupaca ulaznica kada je dostupna blaža mjera s blažim utjecajem na prava (npr. kontrola pristupa, udaljšavanje s priredbe zbog kršenja propisa), koje odluka lokalne vlasti nije uzela u obzir.

Bez retroaktivnosti: Ni slovensko pravo ni sudska praksa ESLJP ne dopuštaju zabranu događaja na temelju prošlih kršenja ili sumnje na kršenje od strane neke osobe.

Nedostatak namjere: Lokalna vlast ni na koji način nije dokazala da je namjera organizatora bila organizirati priredbu u svrhu organiziranja kaznenog djela ili u svrhu poticanja na počinjenje kaznenih djela, niti je pritužitelj ili promotor koncerta ikada bio osuđivan za takve radnje u bilo kojem takvom ili bilo kojem drugom kaznenom postupku.

Navod i provjera razloga za zabranu: Lokalna vlast mora navesti pojedinačne razloge za zabranu i utvrditi ih u mjeri u kojoj se mogu provjeriti, pri čemu se navodi (uključujući podnositelja zahtjeva za zabranu) moraju temeljiti na dokazima. Naime, mora se između ostalog naznačiti koje su rizične skupine ljudi u Sloveniji, koji imaju izrazito negativno mišljenje o nastupu glazbenika i stoga izazivaju otpor javnosti, koji se sudionici koji su kupili ulaznice iz inozemstva namjeravaju počiniti kaznena djela i također mora objasniti osnovu za ocjenu da organizator nema kontrolu nad skupinama ljudi kojima se ulaznice namjeravaju prodati, unatoč preciznoj specifikaciji prodanih ulaznica.

Ovih 5 kriterija u stručnom izvješću jedva da se spominje. **Posebno je upečatljivo da je načelo razmjernosti zaboravljeno u cijelom izvješću.**

⁸⁷ <https://dserver.bundestag.de/btd/19/035/1903547.pdf>

⁸⁸ Aktenzeichen: II U 320/2019-39 vom 11. 6. 2019

⁸⁹ Aktenzeichen: 2151-1/2017/43 (1324-05) vom 3.6.2020

Zaključak

Budući da u Hrvatskoj nije poznata udruga ili politička stranka s ciljem osvete za masakr iz 1945. godine, potencijalna prijetnja javnoj sigurnosti i redu mogla bi doći samo od pojedinaca. To drastično smanjuje rizik.

S druge strane, većina sudionika je poznije dobi. Za razliku od priredbi s mlađim sudionicima, rizik od kršenja zakona i dalje je nizak.

Stoga bi pomna sigurnosna analiza i prognoza morali klasificirati komemoraciju u Loibaškom polju kao niskog rizika.

11. Neuvažavanje pravnih posljedica zabrane komemoracije i ustaljene prakse Europskog suda za ljudska prava

Kao što je prikazano u prethodnim odlomcima, zabrana komemoracije bila bi ne samo nemoralna nego i protuzakonita. Za sada (4. svibnja 2022.) postoji samo informacija da će komemoracija biti ograničena na misu zadušnicu u župnoj crkvi u Bleiburgu u petak navečer, 13. svibnja 2022., na kojoj će zbog prostornih uvjeta biti dopušteno samo nekoliko sudionika. Nije poznato da li će muslimanski sudionici održati prigodnu molitvu.

Također je nejasno je li izrečena službena zabrana komemoracije na hrvatskom spomen-području.

Sve u svemu, stručno izvješće zvuči kao još jedno sredstvo pritiska na organizatora da odustane od komemoracije.

U međuvremenu je Ustavni sud Republike Austrije donio odluku⁹⁰ E 3120/2021-9 8. ožujka 2022. kojom je ukinuo zabranu događanja zbog najavljenog kršenja Zakona o simbolima. Tako je lanac argumenata za zabranu komemoracije u Loibaškom polju doveden do apsurdna navođenjem navodnog kršenja zakona o simbolima.

Naposljetku, ostaje priziv na Europski sud za ljudska prava u slučaju Vajnai⁹¹, prema kojem **obuzdavanje čisto špekulativne opasnosti bez specifičnog konteksta nije dovoljno za zabranu uporabe**. Budući da je ova presuda sada poznata svakom laiku, Austriji bi bilo vrlo teško potvrditi svoj stav na Europskom sudu za ljudska prava.

Konačno, ne može se potpuno isključiti da bi rodbina hrvatskih žrtava komunističkih zločina na austrijskom tlu 1945. godine mogla zahtijevati ekshumaciju, prijenos i ponovni pokop posmrtnih ostataka u Hrvatskoj, ako ne bi bila moguća neometana komemoracija u Austriji. To bi nanijelo veliku štetu ugledu Republike Austrije.

⁹⁰ https://www.vfgh.gv.at/downloads/VfGH-Erkenntnis_E_3120_2021_vom_8_Maerz_2022.pdf

⁹¹ Appl. 33.629/06, 8.7.2008, <https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-103332>

12. Zaključak

Iz naprijed navedenog proizlaze sljedeći zaključci:

- Izvješće ni na koji način nije u skladu s načelom razmjernosti. Ono se prema Hrvatima i Hrvatskoj odnosi grubo, gotovo neumoljivo..
- Općenito, stručna skupina ponekad zauzima poziciju vrlo jednostranog tužitelja.
- Dijelom su kao koautori korišteni ljudi čija su kvalifikacija, objektivnost i nepristranost za ovaj specifični zadatak vrlo upitni.
- Odabir izvora bio je vrlo neuspješan i nije imao nikakvu znanstvenu strukturu i kriterije. O korištenju brojnih znanstvenih izvora vodećih istraživačkih institucija na hrvatskom ili njemačkom jeziku, slušanju još živih svjedoka događanja i detaljnijem suočavanju s poslijeratnim zločinima vjerojatno se malo razmišljalo.
- U izvješću se ni jednom riječi ne govori o stoljetnim odnosima između Austrije i Hrvatske niti o tradicionalnim prijateljskim odnosima između dvaju naroda. Moguća šteta uzrokovana zabranom komemoracije također se ne razmatra. Konačno, nije uzet u obzir ni mogući negativan utjecaj na hrvatsku manjinu u Gradišću, zaštićenu Austrijskim državnim ugovorom.
- Izvješće u najvećem dijelu treba odbiti i povući. Zadatak bi trebao biti dodijeljen novoj radnoj skupini s dovoljnim sudjelovanjem dotične hrvatske strane.
- Mjestimično dehumanizirajuću retoriku treba odlučno odbaciti.
- Rezoluciju Europskog parlamenta o važnosti europske povijesne svijesti za budućnost Europe 2819 (RSP)⁹² treba postaviti kao temelj za sva razmatranja i dosljedno je poštivati.
- Trebalo bi čuti i sudionike Dana dijaloga u Bleiburgu, zainteresirane austrijske udruge poput Koruške domovinske službe (KHD) i hrvatske udruge.
- Budući da vlast do sada nije imala nikakav regulatorni učinak na komemoraciju, Republika Austrija bi trebala odgovoriti na prijedlog Republike Hrvatske da se glavna pitanja riješe u okviru bilateralnog državnog sporazuma, kako bi se komemoraciji na dugi rok osigurao stabilan i pouzdan regulatorni okvir. U tom smjeru upućuje i pismo⁹³ saveznog predsjednika Van der Bellena od 6. kolovoza 2020. kao odgovor na zahtjev potpisnika .

Velik dio izvješća lako se može opovrgnuti, ali se ništa ne može pročitati o nesretnim provokacijama, paušalnim sumnjama i omalovažavanju tisuća sudionika komemoracije. Konačno, treba napomenuti da je i stručna skupina "Bleiburg" koju je osnovala vlast također dužna dati temeljit i sveobuhvatan doprinos promicanju dostojanstva ljudi i žrtve, povezivanju ljudi i omogućavanju nesmetanog obilježavanja sjećanja na svoje pretke.

⁹² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0021_DE.html

⁹³ Aktenzeichen GZ S120100/237-IA/2020: „...Općenito, zajedničko prisjećanje na teška poglavlja naše prošlosti i dostojanstveno obilježavanje žrtava ozbiljna su briga Saveznog predsjednika..“

Bilješka o autoru

Rođen 1961 u Modriča (Bosna i Hercegovina)

Dipl.-Ing. strojarstva Sveučilišta u Zagrebu

Doktor tehničkih znanosti TU Graz, 1985. godine, kao najmlađi doktor u povijesti tog Sveučilišta

Živi u Njemačkoj od 1988.

Direktor i dioničar u tehnološkoj tvrtki

Intenzivan istraživački rad, npr. kao profesor savjetnik na 2 sveučilišta

Autor oko 500 znanstvenih radova⁹⁴, uključujući 14 knjiga

Urednik znanstvenih časopisa, najboljom ocjenom u domeni

Vještak za javne ustanove

Volonterske djelatnosti

Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u dijaspori i domovini (HAZUDD)

Promicanje istraživanja genocida, između ostalog, dodjelom po jedne doktorske stipendije za istraživanje holokausta i istraživanje komunističkih zločina

Vlasnik izdavačkih prava i izdavač radova istraživačice holokausta Esther Gitman

Urednik radova o tragediji u Bleiburgu i Viktringu

Podupiranje posebno talentiranih mladih ljudi

⁹⁴ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=24469129000&zone=>